ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดการปัญหาสิ่งแวคล้อมในชุมชน: กรณีศึกษาโรงงาน ทำขนมจีน ในตำบลขึ้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางพรรณี ปันชัย

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน: กรณีศึกษาโรงงานทำขนมจีบ ในตำบลขึ้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาประเด็น ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมจากกิจการทำขนมจีน ในชุมชนตำบลขึ้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการจัดการมลพิษจากการทำขนมจีนของผู้ประกอบการในชุมชน และ (3) เพื่อศึกษาปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ประชากรที่ศึกษามี 4 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าของผู้ประกอบการ 22 โรงงาน แรงงานรับจ้าง 66 คน ชุมชนที่อาศัยใกล้เคียง 100 คน และเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น จำนวน 5 คน รวมกลุ่ม ตัวอย่างที่ต้องทำการศึกษา ในครั้งนี้ 193 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น การสังเกตการณ์ การสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และสัมภาษณ์แบบไม่มีรูปแบบ และได้รับตอบกลับ มาจำนวน 193 คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประเด็นปัญหาสิ่งแวคล้อมจากกิจกรรมการทำขนมจีนในชุมชน ตำบลขี้เหล็ก อำเภอ แม่ริม ซึ่งมีกระบวนการทำ 6 ขั้นตอน ขั้นตอนต้มแป้ง ขั้นตอนบคแล้วกรอง ขั้นตอนทำเส้นขนม ขั้นตอนล้างทำความสะอาค ขั้นตอนลัดแยก ขั้นตอนขนส่ง ซึ้งประเด็นปัญหาจะมีทุกขั้นตอน ปัญหาที่มีมากที่สุด เป็นปัญหาน้ำทิ้งจากโรงงาน กลิ่น และควัน เกิดจากกระบวนการทำขนมจีน เนื่องจากโรงงานตั้งกระจัดกระจายภายในหมู่บ้านยากต่อการจัดการดูแลของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

แต่ละโรงงานปล่อยน้ำทิ้งลงสู่คลองสาธารณะ เมื่อมีการหมักหมมจึงทำให้มีกลิ่นเหม็น และควัน ก็ปล่อยปล่องควันที่ไม่ได้มาตรฐาน

- 2. ความรู้ความเข้าใจการจัดการมลพิษจากการทำขนมจีนของผู้ประกอบการในชุมชน สาเหตุปัญหาน้ำเสีย ขยะ กลิ่น ควัน แหล่งที่มา การป้องกันแก้ไข กลุ่มผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มีเกณฑ์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการมลพิษอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการมลพิษจากการทำขนมจีนเป็นอย่างดี อาจมีสาเหตุมาจาก การที่ประชาชนได้รับผลกระทบโดยตรงจากน้ำเสีย ขยะ กลิ่น ควัน ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน
- 3. ปัญหาแนวทางแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการทำขนมจีน เช่น น้ำเสีย ขยะ กลิ่น ควัน ควรมีการบำบัดน้ำทิ้งก่อนที่จะระบายลงสู่คลองสาธารณะ เพื่อที่จะใช้น้ำเพื่อการเกษตร ต่อไป หลังจากปฏิบัติงานเสร็จควรทำความสะอาดโดยใช้สาร E.M. ปล่องควันไฟควรทำให้ สูงกว่าเดิม ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

Independent Study Title

Environmental Problem Management in a Community: A Case Study of Rice Vermicelli Factory in Tambon Khi Lex, Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai

Author

Mrs. Pannee Punchai

Degree

Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor

Assoc. Prof. Prayad Pandee

ABSTRACT

This independent study for Environmental Management in Community: A Case Study of Rice Vermicelli Factory in Tambol Khi Lek, Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai had the main 3 objectives to study the environmental problem from the Rice Vermicelli Factory in Tambol Khi Lek, Amphoe Mae Rim, Changwat Chiang Mai, to study for the understanding and knowledge of the Rice Vermicelli Factory enterpreneur in the communities' pollution management and to study the problem, solution and suggestion in the environmental management in the community.

The 193 target population had separated into 4 groups which divided to 22 enterprenuers, 66 laborers, 100 population in nearby communities and 5 local government officers. The study tools were observation, group interview, questionnaires, and unofficial interview.

The SPSS for windows program was used to analyze the data. The statistical analysis was frequency, percentage, average and standard deviation value.

The findings of the study revealed that the 6 processes of Rice Vermicelli Factory caused the environmental problem i.e. the process of powder boiling, grinding and filtering, rice vermicelli processing, cleaning, sorting and transporting. The worst polluted problem came from the factories' drained water, bad smells and contaminated air. Because of the factories have the scattered location in the village so it was difficult to manage the factories drained water, fermented smell and under-standard chimney from the government officers.

The knowledge and understanding of the enterpreneur in the pollution management i.e. contaminated water and air, garbage disposal, and prevention methods are in the highest level so the impact of Rice Vermicelli factory make the enterprenuer to have more knowledge and understanding to the communities pollution management.

In environmental management, the Rice Vermicelli factories should have the drainage basin treatment before draining the water to the public reservoir. The factories should also make a clean after finish working by E.M substance. Moreover, the chimney should be in the higher position. By the way, the communities' leaders, village leaders, and local government officers should participate and cooperate in the community environmental management.

